

[Bilgrav-Nielsen]

modstander af NATO, så modarbejder man, så går man andres ærinde.

Jeg vil gerne minde om den debat, vi lige har haft om atomvåbnene, og den beslutning, der blev truffet om, at den danske regering nu skal arbejde aktivt for bl.a. at få afholdt et ministerrådsmøde. Nu ved vi, at det møde ikke kommer i stand før det ordinære tidspunkt. Hermed har vi fået et klart bevis for, at vi ikke har megen indflydelse på, hvad der foregår.

Rent faktisk forholder det sig sådan, at de sidste linjer i dobbeltbeslutningen i hvert fald kan udlægges sådan, at før man opstiller nye atomvåben, skulle man politisk vurdere situationen igen. Det vil man ikke. Vores forsøg på fra dansk side at fremhæve dette naturlige ønske vil man ikke imødekomme, og jeg forstår det sådan, at det er noget, man er godt tilfreds med blandt de nuværende regeringspartier, at dette ønske ikke kan imødekommes. Det beviser, at vores indflydelse i den politiske gruppe, NPG, eller i den anden gruppe, som er besat med embedsmænd, er lig nul.

I forsvarsministerens besvarelse i dag hæfter jeg mig ved, at han siger:

»Regeringen vil nøje følge diskussionen i NATO og på dette fundamentale område være opmærksom på realistiske muligheder for justeringer.«

Ja men det er da udmærket, men har man et standpunkt, fører man det frem. Er der chance for, at man overhovedet vil gå ind i debatten? Har Danmark et selvstændigt standpunkt? Det er svært at få øje på. Forsvarsministeren siger videre i besvarelsen, at det er vigtigt, at vi deltager for at få informationer og få indflydelse i komiteer m.v., der behandler strategiske og nukleare emner. Ja, det er da vigtigt, hvis vi vil noget med vores deltagelse. Jeg har ikke set en vilje og ser heller ikke i forsvarsministerens besvarelse en vilje til at bruge denne indflydelse til noget som helst.

Det er just problemet, og her er jeg igen tilbage ved den publikation, som hedder »Kernevåbenpolitik i Norden«, som glimrende beskriver den dobbeltrolle, som Danmark indtager. På den ene side dækker vi os ind under NATOs atomparaply, og hvad det medfører. Vi har ikke et selvstændigt standpunkt til sagen, vi er bare med. Samtidig har vi i FN været med til at træffe beslutninger

og formulere os imod atomvåben, imod brug af atomvåben, erkendt, at atomvåbnenes tilstedeværelse er en provokation imod menneskeheden, er en selvstændig årsag til, at der er kriser verden over.

Vi ønsker i det radikale venstre, at Danmark i denne dobbeltrolle vælger side til fordel for de beslutninger, der har været truffet i FN. Vi behøver ikke af den grund at melde Danmark ud af NATO, men det er vigtigt, at vi bruger den selvstændighed, man hævder vi har, til også at formulere os, og vi mener helt klart, at Danmark må animere til, arbejde for, at vi får en atomvåbenpolitik, som kan friholde Danmark for atomvåben i enhver situation, fred, krise og krigstid.

Vi ved godt, at det altid er op til den siddende regering, hvis en krise opdukker, at foreslå noget andet og om muligt at søge tilslutning til noget andet i folketinget, men det er vigtigt, at vores fredspolitik klart går i retning af, at vi ikke – ej heller i krise- eller i krigssituation – vil modtage, vil være med i brug af atomvåben.

Derfor synes jeg nok, at den socialdemokratiske dagsorden er noget vag. Jeg vil godt spørge hr. Lasse Budtz, om den skal forstås sådan, at det kun er i forbindelse med oprettelse af atomvåbenfri zoner, at man vil give afkald på atomvåben i Danmark i krigs- og krisetid. Er det kun i tilfælde af, at der kan indgås aftale om atomvåbenfri zone? Det er da en fornuftig holdning at have, at vi skal have en sådan zone, men jeg synes, det har lange udsigter for en klar dansk holdning mod atomvåbnene, hvis vi først skal have aftaler om en atomvåbenfri zone.

Men det er klart, at hvis det kommer dertil, at det bliver den socialdemokratiske dagsorden, der kommer til afstemning først, så vil vi stemme for den. Vi vil ikke stemme imod eller undlade at stemme til en dagsorden, der pålægger den siddende regering aktivt at arbejde for oprettelse af atomvåbenfri zoner, naturligvis ikke. Men vi havde hellere set, at det var SFs dagsorden, der blev vedtaget. Den er meget mere klar, går konkret ind på, hvad der er opgaven, nemlig at søge tilvejebragt sådanne relationer internt i NATO, at Danmark kan få respekteret, at vi ikke vil have atomvåben, hverken i freds-, krise- eller krigstid.

(Kort bemærkning).